

TARTALOM

- Kislábnym program hírek
 - *Letölthető az energiatakarékossági verseny első feladata!*
- EnergiaKözösségek
 - *December 1-jén mérőóra leolvasás!*
- Klímabarát tippek
 - *„Zöld” ajándékok*
- Klímahírek itthon
 - *Közösségi kert Kispesten*
- Kapcsolódó rendezvények itthon
 - *Házi komposztálás tanfolyam*
- Klímahírek külföldről
 - *Foglaljuk el a teret – az „Occupy” mozgalomról*
- Olvasnivaló
 - *Hasznos, érdekes honlapok; kiadványok*
 - *Világvtató filmek*
- Néznivaló
 - *Hétmilliárd ember él a Földön*
- Klímabarát termékek, szolgáltatások
 - *Szalmamatrac házilag*

Az ünnep is lehet klímabarát?!

Múlt vasárnap elkezdődött az adventi időszak, mindenki kezd készülni a téli ünnepekre, a Karácsonyra, Szilveszterre, Hanukára, sok iskolás pedig már most várja a téli szünetet. Az évszak adottságai miatt a klímabarát életmód eleve kihívásokkal teli, hisz sokat kell fűtenünk, világítanunk.

De hogy tudnánk mégis az ünnepeket, a pihenést és szórakozást klímabarátta, energiatakarékossá tenni?

Kezdjük mindjárt azzal, hogy ha **időben átgondoljuk**, hogyan is szerezzünk be, szervezzünk meg és bonyolítsunk le mindent, rengeteg energiát, erőforrást és felesleges költséget meg tudunk spórolni. A tervezgetés közben pedig azt is felderíthetjük, honnan szerezzük be a szükséges dolgokat, hogy se nekik, se nekünk ne kelljen sokat „utazniuk”.

Az is fontos szempont, hogy ha valamit mindenképp szükséges beszerezünk, megvesszünk, olyan helyről vegyük azt, ahol **pénzünkkel segíteni is tudunk** és valamilyen módon helyi közösségünket vagy valamilyen jó célt támogatunk: például a helyi piacon vásárlással a környéken élő termelőket, a karácsonyi vásárbán a helyi kézműveseket, a helyi jótékonyági boltban beszerezett dolgokkal különböző jó célokat, vagy fejlődő országokban nevelkedő gyerekeket (pl. ha az UNICEF boltjában vásárolunk).

Ebben az időszakban **otthonunk ünnepi díszbe öltöztetése** is fontos kérdés. Sokan állítanak például karácsonyfát... A „hagyományos”, természetesen majd kivágott fenyőfa feldíszítése helyett gondolhatunk alternatív megoldásokra is: készíthetünk „fát” ágakból, használt kartonból, maradék fémből is – érdemes tehát kreatívnak lennünk, és a család minden tagját bevonni az ötletelésbe és megvalósításba.

Nagyon lényeges az **ünnepi menü összeállítása** is... Hogyan tudunk olyan ételsort összeállítani, amely figyelembe veszi a hagyományokat, ízletes, egészséges és klímabarát is? Ezzel kapcsolatban igyekezzünk olvasóinktól is ötleteket gyűjteni a Kislábnym Energiatakarékossági Verseny keretében, egy extra pontokért meghirdetett szorgalmi feladat keretében: december 15-ig várjuk a klímabarát ünnepi menüjavaslatokat recepttel együtt – a legjobbakat minden érdeklődővel megosztjuk majd a kislábnym honlapon, valamint a hírlevél hasábjain is.

Ötleteket, inspirációt, háttérinformációt természetesen adunk: érdemes megnézni a [feladatkiírás](#) végén található listát, és böngészni a Nagycsalád – kis lábnyom kampány [záró kiadványát](#), amelyben előző versenyünk nyertes klímabarát menü, ajándék és programötleteivel lehet megismerkedni.

Végül, nem elfelejtkezve az ünnepet kiegészítő **ajándékokról** sem, egy egész rovatot szántunk arra, hogy eddig összegyűjtött ötleteinket megosszuk. Jó keresgélést és ünnepi készülődést kívánunk minden olvasónknak, és, mint mindig, most is szívesen várunk minden további klímabarát ötletet!

A Szerkesztők: Vadovics Edina és Antal Orsolya

fadarabokból

fémből, gyertyákkal

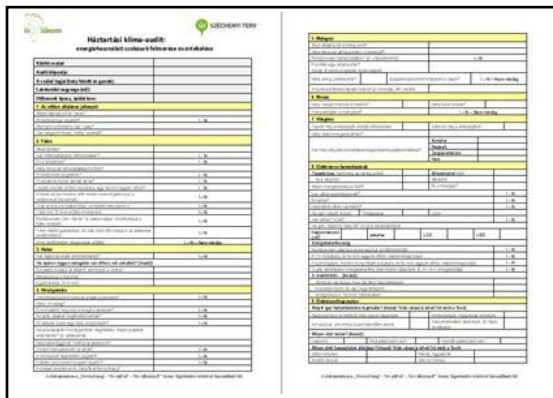

kartonpapírból

Letölthető az energiatakarékossági verseny első feladata!

A „Kislábnym” kampány keretén belül négy hónapig tartó fogyasztásmérős, energiamegtakarító, feladatmegoldós versenyt indítunk vállalkozó kedvű családok, háztartások számára!

A játék során a résztvevőknek a regisztrációt követően:

- minden hónap elején le kell olvasniuk és az online karbon-kalkulátorban feljegyezniük mérőóra állásaikat;
- a verseny elején ki kell tölteniük a háztartási klíma-auditot;
- további 2 kötelező feladatot meg kell oldaniuk;
- néhány szorgalmi feladatot is elkészíthetnek plusz pontokért.

A játék 2011. december 1-jén indul és fontos része lesz, hogy a háztartások felmérjék és értékeljék energiahasználati szokásaikat, illetve tervet készítsenek arra vonatkozóan, hogy hogyan tudnának viselkedésük megváltoztatásával energiát megtakarítani.

Az első feladat ennek megfelelően egy háztartási klíma-audit (azaz felmérés) elkészítése, amelynek részletei a [kislabnyom.hu oldalon](http://kislabnyom.hu) a [verseny/1. feladat menüpontjában](#) érhetőek el. Ugyanitt találhatóak az audit sikeres kitöltését segítő anyagok is ☺.

Az **audit beküldési határideje: 2011. december 31.**, de a 2011. december 10-e előtt beküldők extra pontot kaphatnak!

Klímaparát ünnepi menü összeállítása plusz pontokért

Azok a versenyzők, akik a kötelező feladatokon túl is vágnak kihívásokra, a játék folyamán plusz pontokat szerezhetnek néhány szorgalmi feladat elkészítésével. Ezekkel akár **javítható is a versenyben a kötelező feladatok megoldásával kivívott helyezés!**

Rögtön itt is van az **első szorgalmi feladat**, amely a közelgő ünnepi készülődéseket hivatott energiatakarékossá tenni!

Klímaparát ünnepi menü összeállítása az alábbi feltételek szerint:

- a menü tartalmazzon minimum reggelit, ebédet és vacsorát;
- a fő étkezés fogásainak pontos receptjét és elkészítési útmutatóját is kérjük;
- rövid indoklás támassza alá, hogy miért az adott menüre esett a választás, s hogy az ételsor és az elkészítése miért klímaparát.

A feladat készítése során az alábbi szempontokra érdemes figyelni:

- mennyire felel meg a klímaparát életmód szempontjainak az összeállított menü és elkészítési módszer? Ezt az indoklás mennyire jól fejt ki, támasztja alá;
- mennyire ötletes, élvezhető és változatos az összeállított menü;
- mennyire színes, szépen összeállított és szerkesztett a beküldött feladat.

A **szorgalmi feladat részletei itt olvashatóak, beküldésének határideje: 2011. december 15.**

A versenyre történő regisztráció előtt kérünk mindenkit, olvassa el a játék részletes leírását és a Versenyszabályzatot! Jó játékot kívánunk!

További információ: GreenDependent Egyesület, 28/412-855, 20/334-2889, info@kislabnyom.hu

A Kislábnym képzések karbon-lábnyma: az első 6 képzés

A képzésinken résztvevők tapasztalhatták, hogy karbon-lábnymukat nem csak a Kislábnym versenyben játszó családok, háztartások követik nyomon. A kampány minden rendezvényének lábnymát kiszámoljuk az Energiaklub rendezvényekhez készített kalkulátora segítségével.

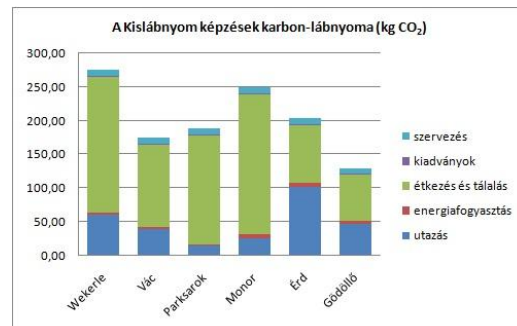
Az **első 6 képzés karbon-lábnyma ennek megfelelően összesen 1222 kg széndioxid, amelyet 32 fa tudna 1 év alatt semlegesíteni.** Jó hír, hogy ez **átlagosan 50 kg/képzés kibocsátással kevesebbet** jelent a Nagycsalád – kis lábnym program képzéseinek lábnymához képest. Nem voltak tehát hiábavalóak lábnymcsökkentő törekvéseink, elsősorban annak köszönhetően, hogy az étkezések lábnymára sokkal jobban odafigyeltünk!

A semlegesítés érdekében a GreenDependent Egyesület a klíma-koordinátorok és a képzések résztvevőinek bevonásával **tavasszal őshonos gyümölcsfákat fog ültetni.**

Ünnepi reggeli: házi vajjal megkent, teljes kiörlésű lisztből készült barna kenyér otthon csíráztatott búzacsírával megszórva

Forrás: a szalántai Várdai család 2010-es Nagycsalád – kis lábnym versenyre benyújtott pályázata

A Pálinkás család nyeremény üdülése Szarvaskőn

A „Nagycsalád – kis lányom” névre keresztelt energiatudatosság-növelő programmal az észak-kelet magyarországi régióban második helyezést értünk el, amelynek a díja egy ötnapos üdülés volt a szarvaskői öko-kempingben.

Az általunk választott időpont október 30. – november 3-ig tartott. Szarvaskő Egertől nem messze található a Bükk ölében. A panzió mellett található a Vár-hegy, amely már megérkezéskor egy kellemes kis túrára invitálja az odaérkezőket. A túra oda-vissza alig több mint 45 perc és kis gyermekkel is teljesíthető. A hegyről a kilátás csodálatos!

A szállásról több túraútvonal indul a környékre, hosszabb rövidebb távval. Kezdőknek is ajánlható.

A környéken található még Szilvásvárad, ahonnan kisvonattal, vagy sétálva el lehet jutni a Szalajka-völgybe, onnan egy komolyabb hegymászással az Ősember barlangot lehet megnézni.

Egerben is nagyon sok látnivaló található, az Egri vár is majdnem egy napos kirándulás.

Egertől nem messze Egerszalókon, vagy Demjénben lehet pihenni a gyógyvizes medencékben, vagy élményfürdőben.

A Panzió nem véletlenül viseli az öko jelzöt. Mind felépítésében, mind használatában az energiatakarékosságra és a környezettudatosságra helyezi a hangsúlyt.

Az előtérben újrahasznosított csomagolópapírból készült ülőgarnitúra fogadja a vendégeket. A helyi alternatív fűtési és világítási megoldások pedig még hangulatosabbá teszik az ottartózkodást.

Kartonpapírból készült ülőgarnitúra

Mindenkinek ajánljuk ezt a nagyszerű helyet kipróbálásra!

A Pálinkás család

Az Ősember-barlang bejáratánál és a Szalajka-völgy

A gyertyafényes vacsora nem csak energiatakarékos, hangulatos is ☺

Elkészült a Honlaphasználati útmutató

Örömmel jelentjük, hogy élesítettük az EnergiaKözösségek program honlapját, ahol nagy szeretettel várjuk a regisztrálókat! Mivel a verseny december 1-jén indul, most még lehet jelentkezni, regisztrálni, hogy nyomon követhessük otthoni energiafogyasztásunkat.

Készítettünk egy Honlaphasználati útmutatót, amelyből megtudhatjuk, hogyan történik pontosan a regisztráció, miket kell beállítanunk, megadnunk ahhoz, hogy a megfelelő adatokat lássuk a regisztráció befejezésével, mellyel egyben Felhasználói fiókunk is aktiválódik. A Beállítások menüben tudjuk megadni háztartásunk adatait, és a referencia időszakhoz tartozó mérőóra állásokat vagy energiafogyasztást. Az Energiamegtakarításom menüben láthatjuk a bevitt adatok alapján a felhasznált energiamennyiséget. Háztartásunk szigeteltségének meghatározásához az útmutató melléklete nyújt segítséget.

A honlap használata nagyon egyszerű! Csak a mérőórák december 1-jei állására és a referencia időszakban felhasznált energiamennyiségre van szükség ahhoz, hogy elkezdjük használni. (A referencia időszak minimum 9 hónap hosszú kell, hogy legyen, és tartalmaznia kell a 2010. december – 2011. április közötti időszakot. Az ebben az időszakban felhasznált energia lesz az összehasonlítás alapja a verseny alatti fogyasztásváltozás kiszámításához. Elegendő, ha megvan az éves összesítő számla eredménye.)

Az útmutató a www.energiakozossegek.eu oldalon is elérhető a „Letölthető anyagok” menüből.

A felmerülő kérdéseket várjuk a neli@greendependent.org email címre!

Itt van december elseje! Olvassuk le mérőóráinkat!

Repülnek a napok, ami nemcsak a karácsonyi készülődés indulását jelenti ebben az időszakban, hanem azt is, hogy le kell olvasnunk mérőóráinkat! Az EnergiaKözösségek program keretein belül 2011. december 1-jén több, mint 100 háztartás tagjai fogják megnézni mérőóráikat és lejegyezni azok állását. Olvassuk le az órákat együtt és kísérik figyelemmel energiafogyasztásunkat!

Sikeres nyitórendezvény a Művészetek Házában

2011. november 25-én abból az alkalomból gyűltünk össze, hogy újtára indítsuk az EnergiaKözösségek programot és eltöltünk néhány hasznos és jókedvű órát ezen a szürke télies napon. Szerencsére ebben segítségünkre volt az a több mint 100 résztvevő, akikkel együtt készülünk a verseny kezdésére.

Az EnergiaKözösségek program bemutatásán túl a rendezvény során olyan, az energiahatékonyság témáját jól ismerő szakemberek szóltak meg, mint Czippán Katalin (JNO) aki **gyermekünk, unokáink egészséges környezethez való jogát** emelte ki előadásában. Quirin Andrásné Emőke, az Energiahatékony Önkormányzatok Szövetségének képviselőjében arról beszélt, **mit tehet egy önkormányzat** az energiahatékonyság megvalósítása érdekében, hogyan lehet becsempészni a környezetvédelem eszméjét a közigazgatásba. Dr. Fábian Zsolt, Gödöllő város alpolgármestere bemutatta nekünk **Gödöllő városát egy kicsit más szemszögből**: hogyan jelenik meg az energiahatékonyság a város életében. Hallhattunk többek között a közvilágítás környezetbarát fejlesztéséről, a tömegközlekedés környezetbarát alakításáról (elektromos buszok, megújuló energiával töltött akumulátorokkal), a fűtési rendszerek átalakításáról. Antal Z. László, a Klímaparát Települések Szövetségének elnöke a **közösségek fontos szerepéről** beszélt, mint a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás egyik legfőbb eszközéről.

Nagy volt az érdeklődés a klímabarát megoldások, gyakorlatok iránt, melyekkel az előadások után ismerkedhettek meg a résztvevők. A **fairtrade és biotermékek** bemutatóján nem csak nézni, de **kóstolni** is lehetett a finomabbnál finomabb csokoládékat, kekszeket, sőt a fairtrade vagy méltányos kereskedelemmel kapcsolatos teszteken is lemérhették tudásukat az érdeklődők.

Klímabarát étkezési és főzési ötleteket is kaphattak a megjelentek: olyan ételeket kóstolhattunk meg, melyek beszerzésekor és elkészítésekor a lehető legkevésbé terheljük környezetünket és ha ez még nem lenne eléggé motiváló, nagyon finomak is. A körtésalmás pite után mindannyian megnyaltuk mind a tíz ujjunkat, és még sütetést sem igényelt!

Megtanulhattuk, hogyan lehet egyszerűen, klímabarát módon, de mégis **hatékonyan szigetelni nyílászáróinkat**, melynek bemutatásához egy egész ablak is érkezett a terembe. Közben folyamatosan lehetett kitölteni a GreenDependent Klímatudatosságot felmérő vetélkedőjét, és a legügyesebbek **értékes környezetbarát nyereményekkel** távozhattak.

Emellett lehetett érdeklődni a gödöllői klíma-klubról, gyűjtöttünk energiamegtakarítási ötleteket (a legjobbakat nyilvánosságra hozzuk honlapunkon) és az energiatakarékosság jegyében klímabarát termékek kiállítását is megtekinthettek az érdeklődők.

A gyerekek remekül szórakoztak a játszóházban, így a szülők élvezhették a rendezvényen elhangzó előadásokat. Végül pedig mindannyian együtt roptuk a táncot a táncházban. Köszönet a fantasztikus ételekért, italokért és a megjelenteknek a kellemes percekért és figyelemért! Induljon a verseny!

EnergiaKözösségek: nyitórendezvény

Antal Z. László klímabarát előadása:
laptop és projektor nélkül

Gyerekek ismerkednek a környezetbarát
termékekkel

Klíma-koordinátoraink egyeztetnek miközben
gyűlnek a klímabarát karácsonyi tippek

Elkészült a tudatos és klímabarát
szakács tortája!

A Kislábnym energiatakarékossági vetélkedő
nyertes gyerek versenyzője

Zenél a Bivaly együttes: tánccal indítjuk a
megtakarítást... ☺

Ajándékok takarékosan, kreatívan, zölden karácsonyra

A november végi nemzetközi "Ne vásárolj semmit!" nap szellemében készülünk a karácsonyra – kézzel készült ajándékok és önmegtartóztatás

Az Occupy mozgalom (ld. Külföldi hírek rovat) alig pár hónapja indult, de már hadat üzent a fogyasztói karácsonynak is - üdvözlőlapjukon a következő szöveg olvasható: „Idén az az ajándékom, hogy a te nevedben is küzdök a gazdasági-társadalmi igazságért - Cserébe szeretetet és együtt töltött időt kérek, nem bolti termékeket - A közösséget élvezd, ne a fogyasztást!”

Abban feltétlenül megegyezhetünk, hogy a karácsonyi ünneplésben a főszerep az együttléte kellene, hogy legyen. Az is tény azonban, hogy ajándékozni örömm... Milyen ajándékot készítsünk, ha el szeretnénk kerülni a boltokat, környezetbarátok és energiatudatosak szeretnénk lenni, és ha lehet, spórolni is szeretnénk...? Íme néhány ötlet, amelynek elkészítésébe, megvalósításába a család apraját-nagyját bevonhatjuk¹:

Konyha és finomságok:

- ☒ Saját készítésű recept-gyűjtemény
- ☒ Saját készítésű lekvár, savanyúság, szörp, befőtt, rumos gyümölcs, aszalt gyümölcsök
- ☒ Eltett zöldségek (fokhagyma, zöldbab, padlizsán, paradicsom stb.)
- ☒ Házilag füstölt kolbász, házi pálinka ☺
- ☒ Száraz sütemények és természetesen mézeskalács
- ☒ Teák év közben gyűjtögetett gyógynövényekből; fűszerkeverékek
- ☒ Szárított gomba (szintén saját gyűjtésből)

Textil:

- ☒ Hímzett terítő; batikolt tarisznya, póló vagy párna
- ☒ Régi kötött pulóverekből új pulóver
- ☒ Szintén bontott fonalból sapka-sál-kesztyű
- ☒ Zsebes tároló a falra

Gyerekeknek:

- ☒ Babák vagy állatkák zokniból, maradék anyagokból; fakanálból
- ☒ Saját készítésű társasjáték, kártya, szókirakó
- ☒ Kisautó fahulladékból, repülőmodell kartonból

Egyéb:

- ☒ Szerencsét hozó keltetett búza ☺
- ☒ Szaporított szobanövény, vetőmagok a kertből
- ☒ Saját készítésű naptár családi fotókkal, rajzokkal
- ☒ Apróságok: gipszből készült hűtőmagnes, mini virágcserepből festett csengők, képkeret, gyerekrajzok, festett borosüveg, méhviasz gyertya, karácsonyfadíszek hulladékból
- ☒ Ékszerek a legkülönfélébb alapanyagokból (gyöngy, termékek stb.)
- ☒ Házi szappan és egyéb otthon készült kozmetikumok, levendulás zsákocská illatosítónak
- ☒ Szolgáltatás (gyerekvigyázás, barkácsolás, kert felásása, fényképezés stb.) használatára feljogosító utalvány
- ☒ Idő-utalvány: közös teázásra, kirándulásra, társasjátékozásra invitáló kártya

Dekoráció és csomagolás:

- ☒ Használjunk saját készítésű, természetes anyagú (fa, üveg, szalma, csuhé, agyag, toboz stb.) és tartós díszeket, lakásdekorációt.
- ☒ Az ajándékokat többször használható csomagolóanyagba (vászonzsák, erős papírtáska, kartondoboz) csomagoljuk.

Ha mégis venni szeretnénk valamit, keressünk kézi erővel vagy zöld energiával működő termékeket, ajándékozzunk élményt vagy szolgáltatást és feltétlenül válasszunk tudatosan, a tudatos vásárlók 12 pontjának szem előtt tartásával!

További ötletek:

Ajándékozzunk megtakarítást: <http://energiaklub.hu/hir/ajandekozzon-megtakaritast>
Zöldés pénztárcakímélő: <http://www.tudatosvasarlo.hu/cikk/tippek-zold-es-penztaarcakimelo-karacsonyhoz>

Tudatos ajándék tippek: <http://www.tudatosvasarlo.hu/cikk/tudatos-vasarlo-karacsonyi-ajandek-tippjei>

Kislábnym hírlevél 10. és 11. számai

THIS YEAR
MY GIFT TO YOU IS
OUR CALL FOR SOCIAL ECONOMIC
JUSTICE
IN RETURN *****
I'M REQUESTING
LOVE & MEMORIES
RATHER THAN
STORE-BOUGHT GIFTS
EMBRACE COMMUNITY NOT CONSUMPTION

Az adventi naptár is lehet öko: pl. ha kinőtt zokniból készíjtjük és házi finomságokkal rakjuk tele

Díszek PET-palackból: <http://artesan.blog.hu>

¹Az ötletek egy részét a tavalyi „Nagycsalád – kis lányom” versenyre érkezett pályázatokból válogattuk.

Magyar alkotópáros nyerte a zöld Oscar-díjat

Raisz Iván és Barta István nyerte a Green (zöld) Oscart. Az alkotópáros háztartási szemétből állított elő metanolt.

Az eljárás 2008-ban itthon már elnyerte az Év találmánya címet. Most a Feltalálók Világszervezete nürnbergi innovációs kiállításának, a Zöld Találmányok Nemzetközi Versenyének fődíját hozták haza a magyar alkotók.

A metanolt Oláh György Nobel-díjas magyar kémikus 2006-ban a jövő hajtóanyagának nevezte, a kőolaj-kor utáni üzemanyagának. Előállítására hulladékból hatékony és környezetkímélő eljárás. Raisz Iván és Barta István egy tonna városi szemétből 300 kilogramm metanolt állított elő. "A kukás-autóval beérkező hulladékból külön szedjük a köveket, üveget, különböző fémeket és a maradék – ami a szerves anyagot tartalmazza – kerül aprításra úgy, hogy egy elgázosító rendszerben úgynevezett szintézisgázt, tehát szén-monoxidot, szén-dioxidot és hidrogént tartalmazó gázt tudjunk előállítani. Ezeknek a rendszereknek sokkal kisebb a károsanyag kibocsátása, hiszen egy szénatom van ott magában, abból bonyolult mérgező szerves vegyületek a kipufogóban nem keletkezhetnek" - magyarázta Raisz Iván.

Forrás: <http://www.mr1-kossuth.hu/hirek/tudomany-110910/magyar-alkotoparos-nyerte-a-zold-oscar-dijat.html>

Green Oscar
Kép forrása:

<http://www.invention-ifa.ch>

Közösségi kert épül Kispesten

A főváros első közösségi kertjét alakítja ki az önkormányzat Kispesten. A 27 parcellás mintakert a Vass Lajos Általános Iskola melletti zöld területen, az Irányi utca és a Bem utca sarkán lesz. A november 9-én megrendezett lakossági fórumon a környék lakói közül tizenketten jelentkeztek a programba, 15 ágyás még gazdára vár. A zöldségtermesztésre alkalmas közösségi kertet a Közpark Kft. alakítja ki, várhatóan még idén megkezdődik a munka.

A közösségi kert kialakítását koordináló Zöldprogram Iroda munkatársa a kispest.hu-nak elmondta, az igények figyelembe vételével készülnek a kiviteli tervek, várhatóan még az idén megkezdődik a kerítés építése, és tavaszra elkészülhet a végleges állapot: indulhat a magvetés, palántázás. A huszonhét mintegy 5 m²-es ágyás között lesznek hagyományos dombógyások, kiemelt, valamint mobilágyások, terveznek pihenőhelyet, lesz kerti csap, a szomszédos családi ház eresztendője két esővízgyűjtő ciszternába vezeti a vizet.

A program iránt érdeklődni és a még gazdátlan 15 ágyásra jelentkezni a következő e-mail címeken lehet: zoldprogram@kispest.hu és varosi_kert_19@googlegroups.com

Forrás és további információ:

http://www.kispest.hu/news/kozossegi_kert_epul_kispesten/15346/139/

Az iskola melletti zöldterület

Budapest: támadnak a villamosok

Nem remélt híreket olvastunk nemrég az Indexen: Az elektromos hajtású módok fejlesztése a budapesti közösségi közlekedés egyik kiemelt prioritása, nyilatkozták a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) Sajtó osztályán az Index azon kérdésére, hogy milyen környezetbarát beruházásokat terveznek a jövőben. Eszerint a ma autóbusszal kiszolgált legfontosabb útvonalakon (ismét) ki kell építeni a villamos- vagy gyorsvillamos-vonalakat (!! – a szerk. ☺), illetve felújítani a végletesen leromlott szakaszokat. Ezzel csökken a helyi lég- és zajszennyezés, nő az utasok komfortja, és javul a városkép.

A BKK további zöld tervei között szerepel:

- A metro- és HÉV-vonalak integrációja;
- a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése (2013-tól BuBi közbringa-hálózat, új kerékpárutak építése);
- a belváros lélegzethozó juttatása behajtási díjrendszerrel;
- a személyszállítás fellendítése a Dunán (ld. "hídpótló vízibuszok).

Forrás és további részletek: http://index.hu/gazdasag/2011/oko/budapest_tamadnak_a_villamosok/

A kép forrása:
www.kretamagazin.hu

Naperőmű és törpe vízerőmű épül a magyar-szlovák határon

Naperőmű és törpe vízerőmű megvalósítására nyújtott be közös pályázatot a Komárom-Esztergom megyei Nagysáp és a településtől ötven kilométerre fekvő felvidéki Ipolyszakállós önkormányzata a Magyarország-Szlovákia határon átnyúló együttműködési programhoz.

Az összességében 526 millió forint értékű projekt megvalósulása esetén Nagysápon - Európában egyedülálló módszerrel - egy Vanádium Redox Battery nevű elektrokémiai energiatárolási rendszerhez kapcsolódna a naperőmű. A 450 kilowattórás telep csúcsidőben a falu ötszáz háztartásának egyharmadát tudná kiszolgálni, a pillanatnyi időjárástól függetlenül.

A beépített napelemek élettartamát figyelembe véve 20-25 éven át megtakaríthatnák a település önkormányzati intézményeinek áramdíját és a közvilágítás költségeit, mindez hozzájárulna a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez is.

Forrás és további információ: http://index.hu/gazdasag/2011/oko/naperomure_es_torpe_vizeromure_palyaznak/

Klímaparát települések konferencia

Időpont: 2011. december 1. (csütörtök) 9:00-17:00-ig

Helyszín: Budapest, Hegyvidéki Önkormányzat Polgármesteri Hivatala (1126 Budapest, Böszörményi út 23-25.)

A Klímaparát Települések Szövetsége „A természet kényszerítő ereje és a társadalmi változások lehetőségei” címmel rendezi meg immár 5. éves konferenciáját, melyre szeretettel várja az érdeklődőket.

A konferencia célja, hogy olyan működő megoldásokat mutasson be, amelyeket néhány településen már sikeresen alkalmaznak, és olyan javaslatokat ismertessen, amelyek megvalósításra a jövőben valószínűleg minden településnek szüksége lesz.

További információk: Klímaparát Települések Szövetsége, szovetseg@klimabarathu

Forrás: <http://klimabarathu/node/406>

klimabarathu

Thomas Culhane zöldenergia workshopja a Gödörben

Időpont: 2011. december 2. péntek 10:00 – 16:00

Helyszín: Gödör Klub, 1051 Budapest V. kerület, Erzsébet tér

„Érdeklí Önt a fenntartható életmód? Szeretné csökkenteni rezsiköltségét, vagy elmozdulni az öfenntartás irányába? Érdeklí olyan lehetőségek, melyekkel hulladékból energia nyerhető? Vajon mindezt olcsón, otthoni körülmények között is meg lehet oldani?”

Thomas Culhane zöldenergia-szakember ilyen megoldásokkal foglalkozik szerte a világban. A legtöbb módszert Indiában tanulta, majd továbbfejlesztette, és többek közt az Egyesült Államokban, Németországban és Egyiptomban tanítja. Néhány éve Kairó szegénynegyedébe költözött, hogy közelebb legyen azokhoz, akiknek szükségük van a segítségére.

A Közösségi Szociális Szövetkezet (KöSzSz) és a Védegylet meghívására Magyarországon először tart előadást és bemutatót, ahol egy nap alatt bárki megtanulhatja, hogyan készíthető háztartási hulladékból biogáz.

Regisztráció: <http://haztartasi-zoldenergia.koszs.hu/cikk/culhane-regisztracio>

Forrás: <http://koszs.hu/cikk/thomas-culhane-zoldenergia-workshopja-a-godorben>

Transzform-R! - Változtasd meg a rendszert!

Időpont: 2011. december 2-3. (péntek-szombat)

Helyszín: Gödör Klub (1051 Budapest, Erzsébet tér)

A rendezvényt a Védegylet Egyesület szervezi mindazoknak, akiknek nem csak nem tetszik a rendszer, de tesznek is érte, hogy változzon. A két napos eseményen szó lesz gyakorlati megoldásokról, gyakorlatias forradalmárokról, környezet és igazságosságról, éghajlatváltozásról, mozgalmakról, és mozgalmárból átvedlő politikusokról is.

A szombati program a klímaváltozás témaköréhez kapcsolódó kérdéseket boncolgatja, úgy mint: a válságok ellen közösségi összefogások; klímaváltozás MA, mit tegyünk a klímaváltozás ellen.

További információk: http://vedegylet.hu/index.php?page=news&news_id=1389

Forrás: <http://www.godorklub.hu/ajanlo/3945>

TRANSZFORM-R

Házi komposztálás tanfolyam

Időpont: 2011. december 3. (szombat), 9:30-15:30-ig

Helyszín: Göncöl Ház (2600 Vác, Ilona u. 3.)

A Göncöl Alapítvány szeretettel vár minden érdeklődőt az elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtó egy napos képzésre, ahol a főbb témák a következők lesznek:

- Mit, hogyan és hol komposztáljunk;
- Gyakorlati bemutatók – komposztforgatás, ágaprítás, különféle komposztfajták, -eszközök;
- Hogyan lehet társasházban, „panelben” komposztálni;
- Nagy mennyiségű őszi lomb, diólevél – hogyan komposztálható?

A tanfolyam előzetes regisztrációhoz kötött! **Jelentkezés: 2011. december 1.** (csütörtök) 14:00 óráig.

Az előzetes regisztrációs díj 1000 Ft, amely a részvétel mellett tartalmazza a Göncöl Ház két állandó kiállításának megtekintését (a tanfolyam napján), egy meleg ebédet, valamint korlátlan forró tea fogyasztást.

További információk: Göncöl Alapítvány, 06-27/ 512-032, 06-20/772-7987; kmcs@goncol.hu

Forrás: <http://www.greenfo.hu/programok/2011/12/03/zold-udvar-hazi-komposztalas-tanfolyam>

Lesz a Kiotói Jegyzőkönyvnek folytatása? Elkezdődött a klímátárgyalások következő fordulója Durbanban

Bővebben következő számunkban számolunk be a témáról, azonban addig is érdemes követni a tárgyalásokról szóló híreket és beszámolókat. A következő honlapokat ajánljuk:

Az esemény hivatalos honlapja: <http://www.cop17-cmp7durban.com/>

Az Európai Parlament állásfoglalása: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B7-2011-0571+0+DOC+XML+V0//HU>

A [greenfo](http://www.greenfo.hu/hirek/2011/11/29/surgosen-meg-kell-fekezni-az-oceanok-savasodasat) kapcsolódó hírei, pl.: <http://www.greenfo.hu/hirek/2011/11/29/surgosen-meg-kell-fekezni-az-oceanok-savasodasat>

A [Guardian online](http://www.guardian.co.uk/environment/2011/nov/30/europe-hardline-un-climate-talks?intcmp=122) kapcsolódó hírei, beszámolói (angol nyelven), pl.: <http://www.guardian.co.uk/environment/2011/nov/30/europe-hardline-un-climate-talks?intcmp=122>

COP17/CMP7
UNITED NATIONS
CLIMATE CHANGE CONFERENCE 2011
DURBAN, SOUTH AFRICA

Úton a visszafordíthatatlan klímaváltozás felé

A világ a visszafordíthatatlan klímaváltozás felé halad, és elveszti az esélyt, hogy korlátozni tudja a globális felmelegedést, ha a következő öt évben nem tesz bátor lépéseket - figyelmeztetett a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA).

Éves globális energiapiaci kitekintésében ([World Energy Outlook](#)) a szervezet újlag felsorolja, mit kellene tenni ahhoz, hogy a globális hőmérséklet-növekedést 2 Celsius fokon belül lehessen tartani az ipari forradalom előtti időkhöz képest. A jelentés alapvető megállapítása, hogy az energiabiztonság és a klímacélok eléréséhez a legjelentősebb hozzájárulás "az az energia, amelyet nem fogyasztunk el".

A szervezet vezető közgazdásza, Fatih Birol azonban nem lát nagy esélyt arra, hogy az egyes államok vezetői meghozzák a szükséges áldozatokat. Birol szerint rossz irányban haladunk a klímaváltozás ügyében. [...] "Nagyon aggódom, ha nem változtatunk drasztikusan energiafelhasználási szokásainkon", a globális felmelegedés mérsékelt szinten tartása csupán egy "kedves utópia" lesz."

A legnagyobb problémát az jelenti, hogy a már létező ipari infrastruktúra - fosszilis tüzelésű erőművek, szén-dioxidot kibocsátó gyárak, illetve nem hatékony energiafelhasználású közlekedés és épületek - még évtizedekig hozzá fog járulni a magas szén-dioxid-kibocsátáshoz. A szén-dioxid pedig ha egyszer bekerült a légkörbe, hozzávetőleg egy évszázadig ott marad, és kifejti a melegítő hatását. [...] A vészjósló adatok ellenére a kormányok folyamatosan elnyújtják az 1997-ben aláírt és 2012-ig érvényes, klímavédelmet célzó Kiotói Egyezmény újratárgyalását, amely az egyetlen kötelező érvényű nemzetközi megállapodás a szén-dioxid-kibocsátási szintekről.

Forrás és további részletek: <http://www.greenfo.hu/hirek/2011/11/10/uton-a-visszafordithatatlan-klimavaltozas-fele>

A 99% MI VAGYUNK – az Occupy mozgalom

Az Occupy mozgalom (*magyarul: Foglald el a teret!*) egy nemzetközi összefogással megvalósuló civil tiltakozás, amely a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek ellen szerveződik – egy [Békés Világforradalom a Valódi Demokráciáért](#).

A civil társadalmat a világon mindenütt fenyegető hatalomközpontú rendszer semmibe veszi az emberi értékeket, elnyomja az alapvető szabadságjogokat és a kevesek mohóságát elégíti ki a többség szükségletei helyett. A felső 1% pénzeli a háborúkat, az élelmiszer- és gyógyszeripari monopóliumokat, támogatja a diktatúrákat, pusztítja a környezetet, manipulálja és cenzúrázza az információáramlást és az átláthatóságot. A 99%-ról hajlamosak eközben megfeleledkezni...

Úgy tűnik azonban, hogy kezd betelni a pohár - végre megjött a kisemberek hangja és ez év szeptemberében elindult igazságtevő útjára az Occupy mozgalom. Az első két fontos megmozdulás 2011. szeptember 17-én zajlott ([Occupy Wall Street](#) és [Occupy San Francisco](#)). Október 15-én már a világ 1500 városában - köztük Budapesten - tüntettek a kapitalizmus mohósága ellen, a valódi, emberközpontú demokráciáért, az emberi értékekért, a környezetet kímélő gazdaságért.

Az eddigi tiltakozó akciók "összegzéseként" most újabb megmozdulást szervez a mozgalom: 2011. december 11-én az alapvető emberi jogok védelmében mennek az emberek az utcákra: "Bár különböző a kulturális és szociális háttérünk, ugyanazzal a fenyegetettséggel nézünk szembe. A szabadságunk és méltóságunk ki van szolgáltatva a piacnak és az állami intézményeknek, amelyek a helyi és globális társadalmat egyre igazságtalanabbá teszik. Eljött az idő, amikor együtt kell kiállnunk és kikövetelnünk a mindannyiunkat megillető, az [Emberi jogok egyetemes nyilatkozata](#)-ban szereplő jogainkat."

A mozgalom oldala: <http://www.occupytogether.org/>

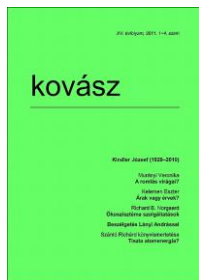
A mozgalom itthon: <http://vilagforradalom.wordpress.com/>

A decemberi tiltakozás oldala: <http://dec10.takesquare.net/>

Források: http://en.wikipedia.org/wiki/%22Occupy%22_protests és <http://www.gepnarancs.hu/2011/10/vilagforradalom-oktober-15/>

Kovász környezettudományi folyóirat

A Kovász klasszikus tudományterületeken átívelő környezettudományi folyóirat. Különös hangsúlyt helyez az ökológiai fenntarthatóság társadalmi és gazdasági vonatkozásaira. Olyan, tudományos igényű készült tanulmányokat közöl, amelyek középpontjában a gazdaság, a társadalom és a természeti környezet közötti kapcsolat elemzése áll, illetve melyek kritikailag viszonyulnak az uralkodó társadalmi-gazdasági rendszerhez.

A Kovász című folyóirat születése összefonódik az Altern-csoport működésével, mely prof. Kindler József kezdeményezésére jött létre 1997 elején, David C. Korten Tőkés társaságok világoralma című globalizációkritikai könyvének magyarországi megjelenése után. A csoport célja a könyv "utóéletének" magyarországi gondozása, az abban felvetett problémák egységes (keresztény) világnézeti alapon történő továbbgondolása, alternatív társadalmi-gazdasági modellek felkutatása, kimunkálása. A Kovász első száma 1997 karácsonyára jelent meg.

2006-ig, mintegy tíz évfolyamon keresztül, Kocsis Tamás főszerkesztésében jelent meg a kiadvány, melynek felelős kiadója prof. Kindler József volt. A Kovász 2007-es évfolyama kimaradt, de eközben Pataki György és Takács-Sánta András bevonásával a lap Szerkesztőbizottsága újjáalakult, s neves tudományos kutatókból létrejött a Kovász védnöki testülete. A lap célkitűzése a korábbiakhoz képest gyökeresen nem változott meg, az igényes környezettudományi kutatások publikálásához, illetve a témában felmerülő kérdések megvitatásához kínálnak tudományos fórumot.

A Budapesti Corvinus Egyetemen működő kör negyedéves folyóiratában ebben a negyedévben is izgalmas írásokat találhatunk többek között a környezetvédelem helyi alkalmazkodásának kérdéseiről a gyimesi területfejlesztési elképzelések példáján keresztül, ökoszisztéma szolgáltatásokról és Árak vagy érvek? - Módszertani dilemmák a természet szolgáltatásainak értékelésében témában is. Beszélgetést is olvashatunk Lányi Andrásal és bemutatják a Tiszta atomenergia c. könyvet.

Forrás: <http://kovasz.uni-corvinus.hu/>

Kiadvány letölthető innen: <http://kovasz.uni-corvinus.hu/2011/2011-1-4.php>

Klímaparát városok Európában - kézikönyv az éghajlatmódosulás problémáinak lehetséges megoldásairól

A klímaváltozás kiemelt városfejlesztési témakör, hiszen az éghajlat módosulásának okai, de főként következményei jelentős részben a városi területeken koncentrálnak. Korunk ezen égető problémájának megoldásához kíván hozzájárulni a „Climate-friendly Cities” című, angol nyelvű kézikönyv.

A több mint 200 oldalas tanulmány megkísérel bemutatni az európai városok és térségeik tennivalóit mind a klímaváltozást kiváltó folyamatok mérséklése (mitigáció), mind az azokhoz alkalmazkodás (adaptáció) terén. A hasonló témájú nemzetközi publikációkhoz képest e kézikönyv sajátos szerkezetet követ: a városok klímaváltozáshoz kapcsolódó teendői különböző ágazati beavatkozási területek mentén kerülnek bemutatásra, és eközben rengeteg jó gyakorlatot ismertetnek Európa minden tájáról. Az ágazati szerkezet mellett a kézikönyv hangsúlyozza a városi klímaváltozás kezeléséhez szükséges integrált megközelítést. A gyakorlatorientált kézikönyv feladata tehát a már létező, szinte napról napra bővülő ismeretek összefoglalása. Fő célközönsége pedig a településmenedzsment területén tevékenykedő, valamint a városi és területi tervezéssel foglalkozó európai szakmai körök, valamint az EU témában érdekelt helyi közösségei.

Forrás: <http://www.vati.hu/index.php?article=21857&langcode=hu&menu=21226>;

Kép: <http://kp.hu/klimabarar-otthon-palyazat-penze-megsem-fogyott-el>

Kiadvány letölthető innen: http://www.vati.hu/files/articleUploads/21857/Klimabarar_varosok_2011_elso_reszlet.pdf és

http://www.vati.hu/files/articleUploads/21857/Klimabarar_varosok_2011_masodik_reszlet.pdf

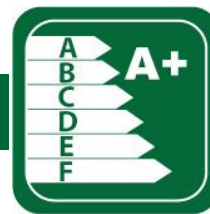
Mathis Wackernagel - William E. Rees: ÖKOLÓGIAI LÁBNYOMUNK (Hogyan mérsékeljük az ember hatását a Földön?)

Az utóbbi években Magyarországon is divattá vált az ökológiai lábnyom fogalma. Noha az ökológiai közgazdaságtan szakirodalmában még jó pár további fenntarthatósági mérőszámot is ismer, egyedül a lábnyom az, amely igazán közismertté vált. Széleskörű sikerét mindenekelőtt alighanem szemléletességének köszönheti: mekkora az a termékeny földterület, amely például egy ember, egy ország vagy a világ által elfogyasztott javak megtermeléséhez, illetve az általuk termelt hulladékok befogadásához szükséges? - ezt mutatja meg az ökológiai lábnyom értéke.

A sikerhez minden bizonnyal hozzájárult a szóban forgó könyv is, amely a "lábnyom-irodalom" alapműve. Szerzői - az ökológiai lábnyom fogalmát kiöltő két kanadai kutató - élvezetesen, didaktikusan, remek szemléltető ábrákkal illusztrálva magyarázzák el koncepciójuk lényegét, s egyúttal - a fenntarthatóság fogalmának körbejárásával - szélesebb kontextusba is helyezik azt. Noha a könyv még 1996-ban íródott, a magyar kiadás - dicséretes módon - kiegészül egy, a "Lábnyomkutatás 1996 óta" című fejezettel. (Föld Napja Alapítvány 2001, 232 oldal)

Forrás: <http://www.vedegylet.hu/modules.php?name=Encyclopedia&op=content&tid=69>

Szalmamatrac házilag

Elrettentenek a matracárák? Nem tetszik az összetételük (ld. hogy illékony szerves vegyületek is vannak bennük a rugókon kívül)? Nem szeretnél negyedmillióért venni ökomatracot? **Készíts szalmamatracot pár ezer forintból!**

Nemcsak teljesen természetes lesz a végeredmény, de aludni is szuper rajta, legalábbis a képen látható hölgy szerint ☺

A dologban nincs semmi rendkívüli, az ember évezredek óta saját maga készítette és vetette ágyát. Jelen esetben egy hét munka, 3 bála szalma és kb. 7000 Ft-nyi anyag és cérna kellett a vályogágyra kerülő matrac kivitelezéséhez.

A fő lépések a matrac méreteinek megtervezése, a vászonanyag kiszabása, a varrás és az alapos tömés ☺ Ha esetleg "nemjön be" a matrac, semmi gond, az anyag használható másra, a szalma pedig komposztálható (a hagyományos matracok általában a lerakóban végzik).

Forrás és a matracvarrás részletesen:

<http://small-scale.net/yearofmud/2009/09/11/how-to-make-your-own-35-straw-mattress/>

A frissen elkészült matrac eleinte „dundi”, de egy pár hét használat után a szalma a tervezett vastagságra tömörödik. Nagyjából fél év után kell a szalmát kicserélni, mert addigra túl tömör lesz.

Ma tök, holnap energia

Bár Halloween már elmúlt, és a kertekből, ablakokból eltűntek a töklámpások, a tökök élete messze nem ért véget – Oaklandben egy energiaszolgáltató például zöld energiát állít elő belőlük.

Az USA-ban jóval több a töklámpás, mint nálunk, azaz azzal a mennyiséggel már tényleg megéri kezdeni valami hasznosat! Az oaklandi East Bay Municipal Utility District összegyűjti a tököket és ételmaradékokat, és anaerob (oxigén nélküli bontást végző) tartályokban komposztálja azokat. "A hatalmas tartályokban a baktériumok lebontják a szerves anyagokat, és a folyamat közben metán szabadul fel. A gázt felfogják és gázmotorokkal áramot állítanak elő belőle. Egy tonna élelmiszerhulladékból nagyjából 367 m³ gáz lesz, és ha a hét öt napján 100 tonna hulladékot dolgoznak fel naponta, a megtermelt árammal 1.000 otthon képesek ellátni. A lebomlási folyamat szilárd végeredménye kiváló természetes trágya, aminek a használatával garantálható a következő évi gazdag töktermés."

Forrás: <http://www.mnn.com/earth-matters/energy/blogs/pumpkin-today-power-tomorrow>

Videó egy egy hazai biogáz erőműről [itt](#)

Karácsonyi ünnepvárás és Ökomikulás a Humusszal

Ökomikulás (Mikulásprogram környezetvédő szemmel vállalati dolgozók gyermekeinek)

Időpont: december. 5. vagy 6.

Helyszín: Humusz Ház (1111. Bp. Saru u. 11.) vagy vállalati székhely

Létszám: max. 60 fő

A program részletes tartalma: <http://www.humusz.hu/okomikulas>

Angyalvárás gyermekekkel (Karácsonyelő a Humuszban – a legkisebbeknek)

Helyszín: a feldíszített Humusz Ház vagy Megrendelő székhelyén

A programra időpontok leköthetők: december 7-22.-ig

Létszám: max. 15 fő

Időtartam: 200 perc

A program díja: 140.000 Ft + Áfa

A program megrendelésének határideje: november 20.

A program részletes tartalma: <http://www.humusz.hu/karacsonyi-unnepvaras-0>

Bővebb információ és további programok: Nagyháziné Szabó Bernadette

Tel/Fax: 06- 1 386-2648; E-mail: betty@humusz.hu

Ünnepi díszben a Humusz Ház

Vízzel működő ébresztőóra

A környezetbarát óra nem csak vagányul néz ki, de nem kell bele még elem sem, hogy működjön! Meg kell tölteni vízzel, és 2 hétig gond nélkül működik. A két hét leteltével újratöltendő!

Forrás: <http://ezpontaz.hu/ecora-kornyezzettudatos-ebresztoora.html>

Megrendelhető: <http://ezpontaz.hu>

Tizenegy ház – tizenegy tanúsítvány

<http://lakcimke.hu/tanusitvany>

Minden Kislábnymot képzésen megemlítjük a Lakcímke honlapot, hiszen rengeteg hasznos információt tartalmaz az energetikai tanúsítványról, amelynek elkészítése több esetben kötelező lesz 2012. január 1-től: ha új házat építünk, ha lakásunkat, házunkat eladjuk, illetve ha 1 évnél hosszabb időre kiadjuk ingatlanunkat. Érdeemes tehát tájékozódni, és a honlapot található, [17. Kislábnymot hírlevélben](#) bemutatott [lakcímke kalkulátor](#) segítségével előzetesen, tájékozódásképp besorolni lakhelyünket.

Ezen kívül a honlapon **minta tanúsítványokat is találunk tizenegy különböző házra**, amelyek mellé részletes esetleírást és **megtakarítási tippeket** is csatoltak a készítők. Sőt, extra szolgáltatásként kérdéseket is fel lehet tenni a tanúsítványokkal kapcsolatban azok elkészítőinek.

Filmek, amelyek megváltoztatják a világot

<http://goodwithfilm.com/>

Ez a honlap azok számára készült, akik hisznek abban, hogy filmek segítségével lehet változást motiválni, változást elérni a világban. A honlapon keresztül be lehet kapcsolódni egy – elsősorban egyelőre angol nyelven működő – közösségbe, akik filmekken keresztül, filmek segítségével igyekeznek jobbra tenni a világot.

A honlapon el lehet olvasni és, természetesen, meg lehet nézni [esettanulmányokat](#) arról, hogy milyen pozitív változást lehet elérni a filmek segítségével: például hogyan lehet megváltoztatni az emberek véleményét, hozzáállását saját vacsorájukhoz...

A kezdeményezéshez lehet "nagykövetként" csatlakozni egyelőre az Egyesült Királyságban és Írországban, de a mozgalom kezdeményezői tervezik, hogy még idén Európára is kiterjesztik ezt a lehetőséget. A nagykövetek saját maguk szerveznek filmvetítést saját közösségükben, amelyhez segítséget, és természetesen filmeket kapnak a goodwithfilm csapatától.

Ehető iskolaudvar

<http://www.chezpanissefoundation.org/>

<http://www.chezpanissefoundation.org/edible-schoolyard>

"Az étel táplál, tanít és hatalmat ad a fiatalságnak."

Alice Waters 1971-ben, azaz 40 éve nyitotta meg éttermét Kalifornia államban, naponta változó, fix áras menüvel. Mindig helyi, szezonális és bio alapanyagokkal dolgozott és az évtizedek alatt a helyi gazdákat termelői hálózatba szervezte. 1996-ban, az étterem 25. születésnapján, Alice létrehozta a Chez Panisse Alapítványt, amelynek elsődleges célja az volt, hogy a közoktatás figyelmét ráirányítsa az élelmiszerek minőségének fontosságára és olyan programokat indítson, amelyek segítenek integrálni a kertészkedést, főzést és közösségi étkezés élményét az általános és középiskolai tananyagba.

Berkeley-ben létre is hoztak egy "ehető iskolaudvart", azaz kertet alakítottak ki a helyi iskolában – a gyerekek egy hektáron biogazdálkodtak, kertészet órán mindent megtanultak a haszonnövényekről, megismerték a munka örömet, főzés órán pedig a maguk által termelt idénynövényekből főztek tápláló és egészséges ételeket. 2003-ban Alice részt vett a Yale Fenntartható Étél Projekt elindításában is, amely immár egyetemi szinten propagálta az étel és étkezés témájának fontosságát a diákok tanulmányai során.

2011. őszén aztán a Chez Panisse Alapítvány saját forradalmat indított: átalakultak Edible Schoolyard Project-té, azaz Ehető Iskolaudvar Programmá, és immár nem csak egy iskolában, hanem minél több oktatási intézményben igyekeznek ehetővé varázsolni az udvarokat, tantárggyá tenni az Ételt, az étkezést. Oldalukon olvashatunk a programmal kapcsolatos tapasztalataikról és böngészhetünk számos, szülőknél, tanároknál, érdeklődőknél íródott kiadványaik között is.

Az Alapítvány munkatársai vallják, hogy a mai gyerekeket a gazdálkodás tanítja a fenntartható értékekre..

Hogy mi mindent adhat egy iskolakert a diákoknak? Kitartást, büszkeséget, hagyományokat, tiszteletet, egyszerűséget, találékonyt, önfenntartásra való képességet, segítséget az önmegvalósításhoz, a hálaadás fontosságát, a közösséghez tartozás élményét, nagylelkűséget, komoly mesterséget, reményt, és az élet csodáját..

Jégbe fagyott csodavilágok meséi

Paul Nicklen a National Geographic fotósaként az antarktisi jég alá merülve szerzett nem mindennapi új barátokat - képeivel az Északi-sarkon és az Antarktison, veszélyeztetett környezetben élő állatokra szeretné felhívni a világ figyelmét.

Paul szerint bár rengeteg hír szól a klímaváltozásról és annak hatásairól, egy idő után az ilyen hírek megszokottá válnak, és nem keltenek visszhangot. Fotóival megpróbál arcot adni ezeknek a híreknek – bemutatja azokat az állatokat, akik már most komoly veszélynek vannak kitéve a klímaváltozás miatt. Azt szeretné, ha az emberek megértenék és felfognák, hogy ha elveszítjük a sarki jégtakarót, akkor egy egész ökoszisztémát is elveszítünk.

Mindenkinek ajánljuk magával ragadó történeteit a sarkvidéki csodavilágokról, melyeket a jég alatt és fölött élő állatokról készült pompás felvételek kísérnek.

A film megtekinthető itt: http://www.ted.com/talks/lang/hu/paul_nicklen_tales_of_ice_bound_wonderlands.html

Hétmilliárd ember él a Földön

Megdöbbentő képek és információk az Index galériájában

Az ENSZ Népesedési Alapjának (UNFPA) jelentése szerint október 31-én a világ népessége elérte a hétmilliárdot. A demográfusok szerint ez a szám várhatóan **2027-re meghaladja a nyolcmilliárdot**, 2046-ra a kilencmilliárdot, majd a számítások szerint 2050-ben 9,2 milliárd körül stabilizálódik, ezt követően lassulhat a növekedés.

Aki eddig nem tudta elképzelni a népességnövekedés mértékét, a galéria képeit nézve kiváló viszonyítási pontokat és adatokat kaphat jelen korunk helyzetéről és a lehetséges jövőnkéről.

Például, hogy szakemberek előrejelzései szerint 2050-re a Föld népességének csaknem 70 százaléka él majd hatalmas metropolisokban és komoly gondot jelent majd az ivóvíz biztosítása: A múlt században a vízfogyasztás több mint kétszer olyan gyors ütemben emelkedett, mint a népesség lélekszáma. 2007 és 2025 között a fejlődő országokban várhatóan ötven, míg a fejlett országokban 18 százalékkal fog növekedni a vízfogyasztás.

Mindeközben több, mint egymilliárd ember nem jut tiszta ivóvízhez, kétmilliárd fő él csatornázás nélküli településeken. A szennyezett víz következtében kialakuló betegségek évente 5 millió ember – zömmel kisgyerekek – halálát okozzák világszerte...

Forrás: http://galeria.index.hu/tudomany/2011/10/25/hetmilliard_ember_el_a_foldon/?current_image_num=0&image_size=m

Szintén a témához kapcsolódó, érdekes adatokat tekinthetünk meg különböző országok népességéről a http://kep.index.hu/1/0/245/2457/24576/2457602_3adc79966f434cc347cb7212b1a82159_wm.jpg honlapon.

A csoki sötét oldala - nem csak az étcsoki keserű..

Számos civilszervezet régóta állítja, hogy az afrikai kakaótermesztő országokban virágzik a gyerekkereskedelem és a rabszolgatartás – lehetséges, hogy a Mikuláscsomagba kerülő csokihoz gyerekrabszolgák szüretelték a kakaót?

A díjnyertes dán újságíró, Miki Mistrati, úgy döntött, utánajár a kérdésnek. A választ keresve jutott el a Nyugat-Afrikában található Maliba és rejtett felvételeket készített kisgyermekek illegális kereskedelméről. A gyerekeket a szomszédos Ivory Coast kakaóültvényeire szállították, ahol veszélyes és nehéz fizikai munkát végeztek velük minden fizetség nélkül. A történet szempontjából az sem mellékes, hogy az említett Ivory Coast a világ legnagyobb kakaótermelője, ahonnan a kakaótermés több, mint 40%-a származik...

A film megtekinthető itt: <http://www.youtube.com/watch?v=mJMe7fdfEEQ>

Petíció a kakaóültvényeken továbbra is általános gyerekrabszolgaság ellen: <http://www.stopthetraffic.org/takeaction/chocolate/>

Afrikai gyerekek életükben először kóstolnak csokoládét: <http://www.youtube.com/watch?v=mk9b3jbJroM&feature=share>

River Cottage Veg – Húsételek kizárva!

Tegyünk egy izgalmas utazást a gasztronómia világába! Sok évnyi húsfogyasztás és főzés után Hugh Fearnley-Whittingstall legújabb sorozatában megmutatja, hogyan lehet kizárólag növények felhasználásával olyan ételeket készíteni, melyek nem csak egészségesek, klímabarátok, táplálóak, de nagyon ízletesek is. Hugh a konyhakertjéből és a természetből szerzi az idényzöltségeket/-gyümölcsöket soron következő receptjeihez, ellátogat Nagy-Britannia legjobb vegetáriánus ételeket készítő szakácsaihoz, megismerkedik más kultúrák zöltségételeivel és olyan alapanyagokkal, mint a gránátalma, a földimogyoró vagy a lime.

Eljött az ideje az ízletes hallouminak, paradicsomnak, burgonyának, kebabnak és persze a sárgaréparól, kesudióról és narancs salátáról sem feledkezhetünk meg. Jó étvágyat mindenkinek!

A film megtekinthető itt: <http://www.youtube.com/watch?v=gKcSlq9f01w&feature=related>

Kapcsolat: Kislábnym helyi klíma-koordinátorok

Budapest		<p>Sárdi Dóra idas@chello.hu</p> <p>Koordinációs terület: XIII. ker. és a környező kerületek</p>		<p>Herpainé Márkus Ágnes markusagi@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: XIX. ker. és a környező kerületek</p>
		<p>Ántal Orsolya info@kislabnyom.hu</p>		<p>Tracey Wheatley trace.wheatley@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Wekerletelep</p>
		<p>Kovács Bence kobe@bek.hu</p> <p>Koordinációs terület: Budapest és Kecskemét</p>		<p>Boza-Kiss Benigna info@kislabnyom.hu</p>
		<p>Gáll Veronika info@kislabnyom.hu</p> <p>Koordinációs terület: minden fel nem sorolt Pest megyei település</p>		<p>Milton Simon info@kislabnyom.hu</p>
Érd, Szentendre és környékük		<p>M. Nagy Domonkos m.nagy.domonkos@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Érd és környéke</p>		<p>Horváth Hajnalka horhaini@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Szentendre és környék</p>
Gödöllő, Szada és környékük		<p>Biri Magdolna biri@invitel.hu</p>		<p>Laurán Csaba laca@index.hu</p> <p>Koordinációs terület: Gödöllő, Szada és környékük</p>
Monor és környéke		<p>Buzder-Lantos Erzsébet ebuzder@gmail.com</p>		<p>Vitalisné Malik Judit vitalisne.mjudit@noe.hu</p>
Pécel és környéke		<p>Kaszap István kaszapi44@gmail.com</p>		<p>Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu</p> <p>Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük</p>
Vác és környéke		<p>Perfaki Komélia pneili@belsoudvar.hu</p>		<p>Pataki Zsolt pzs.vac@gmail.com</p>
Vecés és környéke		<p>Almássy Tamás alto.at@gmail.com</p>		<p>Heinemann Ildikó ildiko.heinemann@lutheran.hu</p>
Veresegyház és környéke		<p>Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu</p> <p>Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük</p>		<p>Mátyás Izolda matyas.izolda@kfi.szke.hu</p>

Támogatók

Médiatámogatóink

A GreenDependent Egyesület Kislábnym és EnergiaKözösségek kampányainak népszerűsítéséhez az alábbi médiatámogatók közreműködésével igyekszik minél több - a versenyben való részvétel iránt is érdeklődő - családot elérni:

Országos média:

www.greenfo.hu

www.harmonet.hu

www.maesholnap.hu

www.nlcafe.hu

Helyi média:

www.godolloi-hirek.hu

www.szolgalat.com

www.hedvig.hu

Szponzoraink

A Kislábnym és EnergiaKözösségek energiatakarékossági Verseny főtámogatója a SHARP Electronics (Europe) GmbH Magyarországi Fióktelepe.

A Kislábnym és EnergiaKözösségek energiatakarékossági versenyek külön verseny kategóriáinak nyereseményeit az alábbi cégek ajánlották fel:

www.zoldbolt.hu

www.zoldpolc.hu

www.cangira.hu

Ezúton is köszönjük támogatásukat!

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Boza-Kiss Benigna, Gáll Veronika, Tóth Kornélia
és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855

E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org

Kislábnym program: www.kislabnyom.hu

A Kislábnym Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon
megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.